

neralsekretæren beklager, at de af sikkerhedsrådet vedtagne sanktioner endnu ikke har bragt styret til fald og udtrykker håb om, at regeringerne i Sydafrika og Portugal, der bærer hovedskylden herfor, vil lade sig overtale til at opgive deres hidtidige politik og samarbejde med FN med henblik på gennemførelsen af de relevante resolutioner. Desuden appellerer han til alle stater, som efterlever resolutionerne, om at styrke bestræbelserne på at gøre sanktionerne mere effektive.

Det håb om en ny portugisisk politik over for *Angola, Mozambique og portugisisk Guinea*, der fandt udtryk under 23. samling, er ej heller blevet opfyldt. Det er derfor ønskeligt, at det internationale samfund gør en samordnet, klar og utvetydig indsats for at overtale Portugal til at tage det historiske skridt, som vil åbne døren til de oversøiske territoriers selvstændighed.

For så vidt angår de resterende *mindre koloniområder*, hvis fortsatte kolonistatus snarere skyldes rent saglige forhold, såsom områdernes beliggenhed, befolkningens udviklingstrin, råvarefattigdom m. v. end kolonimagtens ønske om fortsat overherredømme, opfordrer generalsekretæren kolonimagterne til at modtage besøgsmissioner fra FN, som tilfældet var forud for Ækvatorial-Guineas uafhængighed.

Andre spørgsmål.

Generalsekretæren betegner vedtagelsen af *Wienerkonventionen om traktatret* som et af de vigtigste skridt taget under FN's regie i retning af folkeretlig kodifikation og udvikling af folkeretten.

De senere års fremskridt i bestræbelserne på at formulere de folkeretlige principper vedrørende venskabelige relationer og samarbejde mellem stater giver anledning til forhåbninger om, at en deklARATION herom vil kunne vedtages på 25. samling.

Generalsekretæren vier et ret omfattende afsnit af forordet til beretningen en omtale af den forskelligartede, uformelle og fortrolige virksomhed, som han udøver under betegnelsen „*good offices*“. U Thant finder, at arten af denne virksomhed, som udgør en betydelig del af hans arbejdsbyrde, og dens muligheder ikke altid bliver lige vel forstået, og at der meget ofte blandt offentligheden

slet ikke er kendskab til denne virksomhed. Det er naturligt, at regeringer, som står overfor delikate problemer, der kræver hurtig løsning, anmoder generalsekretæren om sådan hjælp, som han personligt måtte være i stand til at yde gennem henvendelser til modparten, og at generalsekretæren også lejlighedsvis i kraft af sin stilling og sit ansvar tager initiativer i et forsøg på at fremme en tilfredsstillende løsning af et vanskeligt eller farligt problem, som kan udvikle sig til en situation, hvor fred og sikkerhed vil blive truet, eller som vil forhindre opretholdelsen af de gode forbindelser mellem stater.

Enhver handling fra generalsekretærens side i de pågældende anliggender må på grund af deres delikate karakter være præget af absolut diskretion. Derfor er det ofte tilfældet, at generalsekretæren kritiseres offentligt for uvirksomhed eller endog mangel på interesse for en sag. Det fremhæves, at generalsekretæren alene omtaler spørgsmålet i forordet med den tanke for øje, at en bedre, almindelig forståelse af hans „*good offices*“-virksomhed vil tjene til at fremme dens effektivitet i fremtiden.

Generalsekretæren kommer derefter ind på sin kompetence til at anvende sine „*good offices*“ uden i hvert enkelt tilfælde at have opnået en særlig godkendelse af et FN-organ. Han opregner tre argumenter: (a) hans redegørelse i sikkerhedsrådet den 2. december 1966 ved vedtagelsen af resolution 229 (1966), der anbefalede hans udnævnelse til generalsekretær for en ny embedsperiode, (b) pagtens artikel 99 og uddybningen af denne artikel i den forberedende kommissions rapport; hvis relevante afsnit ved den enstemmigt vedtagne resolution 13 (I) af 13. februar 1946 blev oversendt som vejledning for generalsekretæren, samt (c) pagtens artikel 33, stk. 1 om medlemslandenes pligt til at søge tvister bilagt ved fredelige midler. Hvis parterne anmoder generalsekretæren om bistand under udførelsen af deres pligt efter pagten til at søge en løsning, er han klart kompetent til at bistå dem.

På denne baggrund er generalsekretæren kommet til den klare konklusion, at han i henhold til pagten er kompetent til at anvende sine „*good offices*“.

Antallet af „*hijacking*“-tilfælde i den seneste tid giver anledning til alvorlig be-